

Handläggare
Anne Menes
Telefon: 08-508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2015-06-11

Svar på remiss om barnombudsmannens anmälningsskyldighet

Remiss från kommunstyrelsen (socialroteln), dnr 110-722/2015

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lämnar svar på remissen i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Teenie Bennerholt
t.f. stadsdelsdirektör

Jan Rönnberg
avdelningschef

Sammanfattning

Barnombudsmannen har uppmärksammat regeringen på att en översyn av myndighetens anmälningsskyldighet är nödvändig. De nuvarande reglerna innebär att Barnombudsmannens anmälningsskyldighet är mer begränsad och svåransvärd än vid andra myndigheter då det krävs en hög grad av sannolikhet att det behövs åtgärder från socialnämndens sida för att myndighetens anmälningsskyldighet träder i kraft. I promemorian från socialdepartementet föreslås att Barnombudsmannens anmälningsskyldighet ska ändras för att överensstämja med anmälningsskyldigheten i socialtjänstlagen. Lagändringarna förslås träda i kraft den 1 april 2016. Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna.

Bakgrund

Barnombudsmannen bildades 1993 och har enligt lagen (1993:335) om Barnombudsman till uppgift att företräda barn och ungas rättigheter och intressen mot bakgrund av Sveriges åtagande enligt FN:s barnkonvention. När Barnombudsmannen instiftades aviserades det att myndighetens anmälningsskyldighet borde ses över när verksamheten väl hade kommit igång, vilket inte skett.

Tanken från början var att det skulle påverka förtroendet från barn och unga om myndigheten var skyldiga att anmäla i alla de situationer som anges i socialtjänstlagen.

Med anledning av att Barnombudsmannens kontakter med barn och unga har ökat under de senaste åren finns det därför behov av en lagförändring.

Ärendet

Barnombudsmannen har uppmärksammat regeringen på att en översyn av myndighetens anmälningsskyldighet är nödvändig. Den nuvarande lagstiftningen har inneburit ett tillämpningsproblem då Barnombudsmannens anmälningsskyldighet är mer begränsad och svårare användbar än anmälningsskyldigheten för övriga myndigheter och yrkesverksamma vars verksamhet berör barn och ungdomar. Det lagförslag som regeringen förbereder och som förväntas träda i kraft den 1 april 2016, kommer att innebära att myndigheten blir skyldig att anmäla till socialtjänsten så fort det finns misstanke om att ett barn får illa. I dag krävs det att Barnombudsmannen måste få kännedom om att ett barn misshandlas i hemmet, eller att det finns andra skäl för socialnämnden att ingripa, innan anmälningsskyldigheten träder in.

I lagförslaget föreslås det vidare att Barnombudsmannen ska ges möjlighet att lämna uppgifter som är av betydelse för tillsyn till tillsynsmyndigheten för socialtjänsten och hälso- och sjukvården, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), vilket inte varit möjligt tidigare av sekretessskäl.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstavdelningen.

Remissbehandling

Remisstiden sträcker sig till 2015-07-03. Övriga remissinstanser inom staden är Stadsledningskontoret, Socialnämnden och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Förvaltningens synpunkter

Barnombudsmannens kontakt med barn och ungdomar har sedan bildandet successivt ökat och en del barn och ungdomar vänder sig till myndigheten för att få råd i enskilda ärenden. Att många barn och unga vänder sig till barnombudsmannen för råd ser förvaltningen som ett tecken på att myndigheten och dess roll som företrädare för barns rättigheter är känd samt fyller viktig funktion för att hänvisa barn, som ibland är väldigt utsatta, till rätt samhällsinstans. Det finns inget som framkommit i underlaget att Barnombudsmannen riskerar att tappa barn och ungas förtroende eller trovärdighet som representant för barn och unga i utsatta situationer om myndighetens anmälningsskyldighet ändras.

Förvaltningen anser att det är viktigt att Barnombudsmannen har samma lagstiftning som alla andra myndigheter som jobbar i verksamheter riktat mot barn och unga och att myndigheten har samma synsätt som i socialtjänstlagen.

Förvaltningen tycker det är bra med förändringarna i sekretess- och offentlighetslagen. Förändringarna möjliggör för Barnombudsmannen att kontakta tillsynsmyndigheten, IVO, om myndigheten får kännedom om strukturella brister hos till exempel institutioner, hem för vård- och boende (HVB) eller på särskilda ungdomshem som behöver åtgärdas och där det inte enbart räcker med att anmäla bristerna till socialnämnden.

Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna.

Bilaga

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 110-722/2015